

Εἰς τὸ τρομερὸν τοῦτο ὄνομα, ὁ ἰδιοκτῆτης ὠχρίασε. Μέχρις ἐκεῖνου ἤγγει ποῖον ἔνδοξον ὑποκείμενον εἶχε τὴν τιμὴν νὰ ξενίξῃ εἰς τὴν οἰκίαν του· αἱ περὶ μαγείας διασπαρείσαι φῆμαι κατὰ τοῦ Δὸν Φίλιππου παρίσταντο εἰς τὸ πνεῦμά του, καὶ ἐθεώρει ἑαυτὸν ὄχι μόνον ὕλικῶς ἀπολωλὸτα διότι παρεχώρησε τὴν οἰκίαν του εἰς ἐνοικιαστὴν μὴ ἀξιόχρεων, ἀλλ' ἀκόμη καὶ κολασμένον, διότι ἀνερμήχθη μ' ἕνα γόητα.

Ὁ Δὸν Βερνάρδος ἀπεσύρθη διὰ νὰ σκεφθῇ ποίαν ἀπόφασιν ἔμελλε νὰ λάβῃ. Ἐὰν μὲν ἦτον ὁ χυλὸς διάβολος ἤθελεν ἀφαιρέσει τὴν στέγην· ἀλλ' ἦτον πτωχὸς τις διάβολος καὶ ἀπεφάσισε νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ κρημνισθῇ καὶ τοῦτο δὲν ἤθελε βραδύνει, πολὺ ὡς ἐκ τῆς μεγάλης παλαιότητος τῆς οἰκίας· συνέπεσε μάλιστα τοῦτο κατὰ τὴν βροχερὰν ὥραν τοῦ ἔτους, καὶ ὅταν βρέχῃ εἰς Νεάπολιν, ἤξεύρομεν μὲ πόσῃν μεγαλοδωρίαν ὁ Θεὸς ἐπιχέει τὸ ὕδωρ· ὁ ἰδιοκτῆτης παρουσιάσθη ἐκ νέου εἰς τὰ πρόθυρα τῆς οἰκίας του.

Ὡς οἱ δύο προπάτορές μας, καταδικώμενοι ἀπὸ τὴν θεῖαν ἐκδίκησιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξήτουν νὰ διεφύγουν, ὁ Δὸν Φίλιππος ἀπεσύρετο ἀπὸ θυμῶντος εἰς θυμῶντος ἐνώπιον τοῦ κατακλυσμοῦ. Ὁ ἰδιοκτῆτης ἐνόμισεν ἐκ πρώτης ὄψεως, ὅτι ἐπεφάσισε νὰ στρατοπεδεύσῃ ἀλλαχοῦ, ἀλλ' ἡ ἀπάτη του ταχέως διαλύθη. Πάραυτα, ὀδηγούμενος ἀπὸ τὴν φωνὴν τοῦ ἐνοικιαστοῦ του, εἰσέδυσεν εἰς μικρὸν σπουδαστῆριον ὀλίγον τι πλέον ἀδιάδροχον παρὰ τὸ ἐπίλοιπον μέρος τῆς οἰκίας, καὶ τὸν εὔρεν ἐπὶ τῆς κλίνης του, κρατοῦντα μὲ τὴν μίαν χεῖρα τὸ ἀλεξίβροχόν του ἀνοικτὸν, μὲ τὴν ἄλλην δὲ βιβλίον, καὶ ἀπαγγέλλοντα μεγαλοφώνως τοὺς στίχους τοῦ Ὁρατίου. *Impavidum ferient ruinae!* «ἄτρομος ἵσταται ἐνώπιον τῆς καταστροφῆς!»

Ὁ ἰδιοκτῆτης ἐσταμάτησε πρὸς στιγμὴν ἀκίνητος καὶ ἄφρονος ἐνώπιον τῆς ἐνθουσιώσεως ἐγκαρτερήσεως τοῦ ξένου του, τέλος, ἐπειτα ἀναλαβὼν τὸν λόγον,

— Δὲν θέλεις λοιπὸν νὰ φύγῃς; ἠρώτησεν οὗτος ταπεινῇ καὶ χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

— Ἀκουσέ με, ἀξιότιμέ μοι φίλε, ἄκουσέ με, ἄξιε οἰκοδεσπότη μου, λέγει ὁ Δὸν Φίλιππος, κλείων τὸ βιβλίον του. Διὰ νὰ μὲ διώξῃς ἀπ' ἐδῶ, φανερὸν ὅτι πρέπει νὰ κάμῃς ἀγωγὴν· ἐγγράφον ἐνοικιαστέων δὲν ὑπάρχει καὶ ἰδοὺ ὅπου ἐγὼ ἔχω τὴν κατοχὴν. Λοιπὸν, θέλω ἀφῆσαι νὰ δικασθῇ ἐρήμην, καὶ οὕτω θὰ παρέλθῃ εἰς μὴν· θὰ κάμω ἀνακοπὴν τῆς ἀποφάσεως, ἕτερος μὴν· θὰ μὲ εἰσάξεις ἐκ νέου εἰς δίκην· τρίτος μὴν· θὰ κάμω ἔφεσιν· τέταρτος μὴν· θὰ ἐπιτύχῃς δευτέραν ἀπόφασιν· πέμπτος μὴν· θὰ ζητήσω ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως· ἕκτος μὴν· Βλέπεις λοιπὸν ὅτι ὅσον ὀλίγον καὶ ἂν παρετείνωμεν τὴν ὑπόθεσιν, διότι θέτω πάντοτε τὸ μικρότερον διάστημα τοῦ χρόνου, θὰ διαρκέσει ἕν ἔτος, πρόσθετος δὲ ἐπὶ πᾶσι τούτοις καὶ τὰ ἔξοδα.

— Πῶς τὰ ἔξοδα; ἀνέκραξεν ὁ ἰδιοκτῆτης, οὐ θὰ καταδικασθῇς εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων.

— Ἀναμειβόμενος, ἐγὼ θέλω καταδικασθεῖ εἰς τὰ ἔξοδα, ἀλλὰ σὺ θὰ τὰ πληρώσῃς, ἐπειδὴ ἐγὼ δὲν ἔχω ὀβολόν, καὶ ἐπειδὴ σὺ εἶσαι ὁ ἐνάγων, θὰ ἀναγκασθῇς νὰ τὰ προκαταβάλλῃς.

— Ἀλλοίμονον! ἀληθέστατα ὅσα λέγει! ἐθυρίσεν ὁ δυστυχὴς ἰδιοκτῆτης, στεναίνων.

— Ὑπόθεσις ἐξακοσίων δουκάτων, ἐξηκολούθησεν ὁ Δὸν Φίλιππος.

— Σχεδὸν, ἀπεκρίθη ὁ ἰδιοκτῆτης, ὅστις ἐν ἄκαρῳ ἠρίθμησε τὰς ἀντιμισθίας τῶν δικαστῶν, τῶν δικηγόρων καὶ γραμματεῶν.

— Ἄκουσε, ἀξιότιμέ μοι οἰκοδεσπότη, καλῆτερα θὰ κάμωμεν νὰ συμβιβασθῶμεν.

— Δὲν ἐπιθυμῶ τίποτε καλῆτερον, ἄς ἴδωμεν.

— Δόσεμε τὸ ἥμισυ τῆς ποσότητος, καὶ ἀμέσως ἐξέρχομαι οἰκισθελῶς καὶ ἀποσύρομαι.

— Πῶς! νὰ σὲ δώσω τριακόσια δουκάτα δὲ νὰ ἐξέλθῃς ἀπὸ τὴν οἰκίαν μου, ὅταν σὺ μὲ χρεωστεῖς δύο ἐνοίκια...

— Ἡ πληρωμὴ τῶν χρημάτων θὰ φέρῃ τὴν ἐξόφλησιν.

— Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀδύνατον!

— Πολὺ καλὰ ὅ,τι ἔκαμα τὸ ἔκαμα χαριζόμενος πρὸς ἐσέ.

— Πρὸς ἐμὲ χαριζόμενος, ἀθλίε!

— Μὴ, παγεῖας λέξεις, ἰδιοκτῆτα μου, ἤξεύρεις ὅτι τοῦτο δὲν ὠφέλησε τὸν γέρο Φήλιξ.

— Ἀσιπὲν, λέγει ὁ φιλάργυρος, βιάζων ἑαυτὸν, πολὺ καλὰ, θέλω δώσει τὸ ἥμισυ.

— Τριακόσια δουκάτα, λέγει ὁ Δὸν Φίλιππος, οὐδὲ λεπτὸν περιπλέον, οὐδὲ λεπτὸν ὀλιγώτερον.

— Ποτέ! ἀνέκραξεν ὁ ἰδιοκτῆτης.

— Πρόσεξε, ἐπειδὴ, ὅταν ἐπανάθῃς, δὲν θὰ στέρξω πλέον μὲ τὸ ἀντίτιμον τοῦτο.

— Λοιπὸν, καὶ ἐγὼ θὰ διακινδυνεύσω τὴν δίκην, καὶ ἂν ἔμελλε νὰ δαπανήσω ἐξακόσια δουκάτα, δι' αὐτὴν.

— Διακινδύνευσε, καλὲ ἄνθρωπε, διακινδύνευσε.

— Ὑγίαινε! αὐρίον θὰ λάβεις τὴν κλῆσιν.

— Τὴν περιμένω.

— Πήγαινε εἰς τὸν διάβολον.

— Καλὴν ἐντάμωσιν.

Καὶ ἐνῷ ὁ Δὸν Βερνάρδος ἀπεσύρετο μαγινώδης, ὁ Δὸν Φίλιππος ἐπανελάβε τὴν ὥδην του...

(Ἀκολουθεῖ.)

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΧΕΙΩΝ

ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ.

Εἰς τὴν βασιλείαν Καρόλου τοῦ Μεγάλου ἢ τοῦ Καρολομάγνου ὁρίζεται ἡ σύστασις τῆς πρώτης ἀποθήκης τῶν ἐπιστῆμων ἐγγράφων περὶ τῆς Γαλλικῆς Ἱστορίας. Ὁ ἡγεμὸν οὗτος διέταξε τῷ 813. νὰ ἐναποθείνωνται εἰ ἐκ τῶν συνόδων ἐκδιδόμενοι θεμελιώδεις νόμοι εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν παλάτιον. Ἡ δὲ χρῆσις αὐτὴ δὲν φαίνεται ἐπὶ πολὺ διαρκέσασα· ἐπειδὴ τὸν 10. αἰῶνα, ὁ βασιλεὺς ἐκόμισε μεθ' αὐτοῦ τὰ ἀρχεῖα, ὅταν ἐπορεύετο εἰς τὸν πόλεμον. Εἶναι γνωστὸν τῶνόντι, ὅτι ὁ Φίλιππος Αὐγούστος, καταληφθεὶς τῷ 1194, εἰς Βαλλεφογίαν ὑπὸ Φίχαρδου τοῦ Λεοντοκάρδου, ἐσώθη ἀπολέσας τὰ ἀρχεῖα καὶ τὴν βασιλικὴν σφραγίδα. Τῷ 1220, ἐπεφορτίσθη ὁ Καρχελάριος τῆς Γαλλίας Γαρδίνος νὰ συναθροίσῃ τὰ ἐπίσημα ἐγγράφα τὰ ἐκδιδόμενα ὑπὸ τοῦ βασι-

λέως από το 1495, και να τα αντιγράψω κατά την τάξιν της βλίας εντός τευχών. Τοιούτη είναι η καταγωγή του Θησαυρού των Θμελιωδών νόμων, (les Chartes)

Κατενόησαν δὲ ἅπαντας ἀκολούθως τὴν ἀνάγκην τῆς τοιαύτης συλλογῆς, ἥτις καθίστατο τόσο ἐνδιαφέρουσα καὶ διὰ τοὺς ἱστορικοὺς καὶ διὰ τὴν κυβερνήσιν. Ὅθεν τὰ μοναστήρια, αἱ ἐκκλησίαι, οἱ ἱερεῖς, αἱ κοινότητες, κτλ. εἶχον τὰ ἀρχεῖά των· μέχρι τοῦ ἁγίου Λουδοβίκου τὰ ἀρχεῖα τοῦ βασιλέως ἐτίθεντο εἰς τὸν Ναὸν (Temple) καὶ ἀπὸ τοῦ πρίγκηπος τοῦτου μετετέθεσαν εἰς τὸ Ἅγιον Παρεκκλήσιον. Τῷ 1782 ὑπῆρχον 4225 ἀποθήκαι τῶν ἀρχείων ἐν Γαλλίᾳ, ἅπερ κατέθετον ἀπὸ τοῦ 1728. Ἡ κυβέρνησις βοηθοῦσα πολλοὺς ἄνδρας ἐμβρυεῖς, καταγινομένους εἰς ἱστορικὰς μελέτας, εἶχεν ἐπιφορτίσει πολλοὺς σοφοὺς νὰ ἐξάξωσιν ἐξ ὅλων τῶν ἀποθηκῶν πᾶν ὅ, τι ἡδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Γαλλίας. Συνοίθησαν λοιπὸν οἱ ἄνδρες οὗτοι 50,000. τεμαχίων κατατεθειμένων ἤδη εἰς τὴν βασιλικὴν βιβλιοθήκην.

Ἡ δὲ ἀρχικὴ σύστασις τῆς ἐνεσώσεως ἀποθήκης τῶν ἀρχείων ὀφείλεται εἰς τὴν ἐθνικὴν Συνέλευσιν, ἥτις ἀπεφάσισε τὴν 29 Ἰουλίου 1789, νὰ ἔχῃ ἀποθήκην τινα πρὸς ἐναπόθεσιν τῶν ἐγγράφων τῆς, τῶν πρωτοτύπων ἀναφορῶν καὶ τῶν πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεών της.

Κατὰ τὸ 1790 ἡ Συντακτικὴ συνέλευσις διέταξε τὴν

ἀποθήκην τῶν στοιχείων τῆς τυπογραφίας τοῦ Λόβρου, τῶν μηχανῶν τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν, κλπ. ἀποφασίσασα νὰ κατασκευασθῇ κιβώτιον σιδηροῦν πρὸς ἐναπόθεσιν τῶν πολιτικωτέρων ἀντικειμένων· μεταξὺ τῶν ἄλλων ἔθεσαν τὸ πρωτότυπον τοῦ Συντάγματος.

Τὸ 1795 (12 ὁμιχλῶδους τοῦ Β'. ἔτους) ἡ Συμβατικὴ συνέλευσις ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ τὴν ἀποθήκην ταύτην τὸ κέντρον ὅλων τῶν ἰδιαιτέρων ἀρχείων τῶν ὑπαρχόντων ἐν Γαλλίᾳ, καὶ ἐχόντων ἀναφορὰν πρὸς τὴν Γαλλικὴν ἱστορίαν, τὴν διοίκησιν καὶ τὴν δικαιοσύνην καταργηθέντων δὲ τῶν ἀπανταχοῦ ἄλλου εὐρισκομένων ἰδιαιτέρων ἀποθηκῶν, συνεστήθῃ εἰς Παρίσιους μίαν μόνην ἀποθήκην τῶν ἀρχείων. Μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τὰ ἀρχεῖα ἐναποτίθεντο εἰς τὰς κατὰ τόπους συνελύσεις· τὸ 1803 ἀπεφασίσθη νὰ ἐναποτίθενται εἰς τὸ Σουβίσιον μέγαρον (hôtel Soubise), Ἀπὸ τοῦ 1810 ἕως τοῦ 1812 ὁ Ναπολεὼν ἐπρόθεσεν εἰς τα γαλλικὰ ἀρχεῖα, 102,049 φακέλλους, τόμους ἢ πρωτόκολλα ἀφαιρεθέντα ἀπὸ τὸ Οὐατικανόν, 12,049 ἀπὸ τὸ Πιεμόντιον. 35 239 ἀπὸ τὴν Γερμανίαν, μέρος τι τῶν ἀρχείων τῆς Σιμάνκας. Ἐμῆλλον δὲ νὰ μετενεχθῶσι καὶ ἀπὸ Ὀλλανδίας, Γένουαν, Πάρμαν. Φλωρεντίαν, Πισαν, Πλακεντίαν, Σιένην, Σπολέττον, Περούσιαν, Γενεύην, ὅτε ἐπῆλθον τὰ συμβάντα τοῦ 1814 καὶ 1815. Οἱ Βουρβόνοι ἀπέδωσαν εἰς τοὺς ξένους ἡγεμόνας τὰ ἀφορῶντα τὴν ἱστορίαν τῶν βασιλείων τῶν ἐγγράφα, καὶ εἰς τοὺς ἐξορίστους τὰ ἀφορῶντα τὰς οἰκογενείας των. Τὰ ὑπουργεῖα, τὸ

πανεπιστήμιον ἔκαμαν πλείστας συλλογάς. Τὸ 1821. ὁ Λουδοβίκος ΙΗ΄. ἐννοήσας τέλος τὴν χρησιμότητα ἰδρύματος ἐδημιούργησε τὴν Σχολὴν τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων προωρισμένην νὰ μορφώσῃ ἄνδρας ἱκανοὺς νὰ τακτοποιήσῃ τὰ ἔγγραφα τὰ περιεχόμενα εἰς τὸ Σουβίκιον μέγαρον.

Ἡ ἀποθήκη τῶν ἀρχαίων διαμερίζεται εἰς τμήματα, τὸ νομοθετικόν, τὸ διοικητικόν, τὸ ἱστορικόν, τὸ τυπογραφικόν, κτλ. Τὸ πρῶτον τμήμα, τὸ νομοθετικόν, περιέχει τὴν συλλογὴν τῶν νόμων, τὰ πρωτόκολλα τῶν συνελεύσεων, καὶ τὰ ἔγγραφα τῶν ἐπιτροπῶν. Τὸ δημοτικόν περιέχει ὅλα τὰ γενικῶς ὑπαγόμενα εἰς τὴν κυβέρνησιν τοῦ βασιλείου καὶ πρὸ πάντων τὴν συλλογὴν τῶν ἀποφάσεων τοῦ συμβουλίου ἀπὸ τοῦ 1593. μέχρι τοῦ 1791. Τὸ ἱστορικόν τμήμα περιέχει τὸν θησαυρὸν τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων τὰς πράξεις τῶν βασιλέων, ὧν ἡ ἀρχαιότερα ἀναβαίνει μέχρι τοῦ 920. καὶ φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ Ἀγίου Ἐλοᾶ. Ἐπίσης περιέχει μνημεῖα ἐκκλησιαστικά, τὰς γενεαλογίας, καὶ τὸ σιδηροῦν ἐρμάριον, σφραγίδας καὶ βούλας χρυσαῖς, τὰς διαθήκας τοῦ Λουδοβίκου Ις΄. καὶ τῆς Μαρίας Ἀντιωνέτης. κτλ. κτλ. Τὸ τυπογραφικόν τμήμα περιέχει 4614, ἀντικείμενα, πίνακας γεωγραφικοὺς, ὑδρογραφικοὺς, ἀστρονομικοὺς καὶ ἱστορικοὺς διαφόρων ἐποχῶν, καὶ ἄλλα τοιούτου εἶδους ἔγγραφα· τὰ ἐπίλοιπα δὲ τμήματα περιέχουσιν ἐπίσης τοῦ εἶδους τῆς προσηγορίας τῶν ἔγγραφα.

Πρῶτος διευθυντὴς τῶν Ἀρχαίων ὑπῆρξεν ὁ Κάμος, ἀποθανὼν τὸ 1804. Διάδοχός του ἐγένετο ὁ Κ. Δονού, ὃς ἀντικαταστάθης τὸ 1816. ὑπὸ τοῦ Κ. Δελαροῦ, ἐπαγγέλθη τὸ 1830.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

Π. Η.

ΤΖΩΝ ΕΛΟΥΕΣ,

Ο ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΣ.

Ἐλεγον ἐνίστε εἰς τὸν Κ. Ἐλουεσ. « Μετὰ τὸν θάνατόν σας θὰ γράψω τὴν ἱστορίαν τῆς ζωῆς σας. » καὶ αὐτὸς μ' ἀπεκρίνετο. « Ἡ ζωὴ μου οὐδὲν ἔχει ἄξιον ἱστορήσεως· ἐλπίζω δὲ νὰ διαρκέσῃ τοῦλάχιστον ὅσον κ' ἡ ἰδιότης σας » ἀλλ' ἐπέζησα τοῦ Κ. Ἐλουεσ ἐμμένων ἀείποτε εἰς τὴν περὶ αὐτοῦ πρόθεσίν μου, καὶ ἀληθῶς μὲν ὁ βίος τοῦ δυστυχούς αὐτοῦ ἀνδρὸς ἀμοιρεῖ τυχημάτων λίαν ἐκτάκτων, ἀλλ' ὅμως ὁ χαρακτήρ αὐτοῦ ὁ μοναδικὸς παρίστην ἀντιθέσεις περιέρχους, διότι δὲν ὡμοίαζεν ὁ Κ. Ἐλουεσ τοὺς λοιποὺς φιλαργύρους, καθόσον διετήρησεν ἐν τῷ κομῷ τῆς καρδίας του πλεονεκτήματα ἐράσμια ὧν ἕνεκα οὐδεὶς μὲν ἠδύνατο νὰ τὸν περιφρονήσῃ ἢ νὰ τὸν ἀποστραφῇ καθόλου, ἠδύνατο ὅμως νὰ τὸν οἰκτείρῃ.

Ὁ Τζῶν Μεγγῶ ἡ Ἐλουεσ ἦν μόλις τετραετής, ὅτε ἐτελεύτησεν ὁ πατήρ αὐτοῦ, πλούσιος ζυθοποιὸς ἐν Λονδίῳ, διετέλεσε δὲ ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν τῆς μητρὸς του, καὶ πιθανῶς αὐτὴ τῷ ἐπέσπειρε τὸ ἀρχι-

κὸν σπέρμα τοῦ πάθους, εἰς ὃ ὀφείλει τὴν κακὴν αὐτοῦ διασημότητα, διότι ἂν καὶ κατέχευε πλέον τῶν ἑκατὸν χιλ. λιρῶν (2,400,000. φραγ) ὀλίγου δεῖν ἐλιμοκτοῦναι. Καὶ ἀληθῶς μὲν ἡ φιλαργυρία μετὰ χρόνον μακρὸν ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς μητρὸς του ἀνεφάνη εἰς τὸν Τζῶν, ἀλλ' ἄρα δὲν ἐνδείκνυται ὅτι πᾶθῃ τινα κληρονομία ὑποσκάπτουσι ἰσραδὺ καὶ σιωπῇ τὴν ψυχὴν ὡς καὶ τὸ σῶμα καὶ ἐκρύβηνται τέλος ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἀδυνατεῖ νὰ προασπιθῇ κατ' αὐτῶν ἢ νὰ τὰ ἐξέλκῃ; ὀφείλομεν θέναι πολεμοῦντες τὰ πάθη νὰ τὰ πολεμῶμεν οὐχὶ μόνον ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἀπογόνους ἡμῶν.

Ὁ Τζῶν ἐστάλη ἐγκαίρως εἰς τὴν σχολὴν τοῦ Οὐεστμίνστερ, ὅπου διεκρίθη διὰ τῆς ἐπιμελείας καὶ τῆς εὐφρίας αὐτοῦ· οἱ δὲ διδάσκαλοι συνέλαβον περὶ αὐτοῦ ὑψηλὴν ἐλπίδα, ὥστε ὑπέθετο ὅτι διὰ πλεονεκτημάτων τοιούτων θὰ ὑπέσθαι διὰ βίου ζωηρὰν τὴν πρὸς τὰ γράμματα κλίσιν, ἀλλ' ἀντὶ τοῦτου, ὁ νέος Ἐλουεσ ἅμα κατέλιπε τὸ Οὐεστμίνστερ ἐπελάθετο πάντως ὅτι ἐδιδάχθη, κ' ἔκτοτε οὐδεὶς τὸν εἶδεν ἀνοίγοντα ἐν μόνον βιβλίῳ τῶν δὲ μαθηματικῶν ἐπιστημῶν ἠδυνάτε νὰ νοήσῃ καὶ τ' ἀπλούστερα στοιχεῖα, ἀγνοῶν μὲχρι καὶ τῶν πρώτων κανόνων τῆς ἀριθμητικῆς.

Εἰκοσαετὴς δὲ ὁ Ἐλουεσ κατέβη εἰς Γενεύην, ὅπου διεμείνεν ἐπὶ μακρὸν οὐχὶ, ὅπως τελειοποίησιν τὴν ἐκπαίδευσίν του ἢ ὅπως θαυμάσῃ τὰς Ἀλπεῖς, διότι κατέτριβε σχεδὸν τὸν χρόνον αὐτοῦ ὅλον ἐν τῇ ἀκαδημίᾳ τῆς ἱππασίας, ἐξ οὗ κατέστη ἐντὸς βραχέος εἰς τῶν ἀρίστων ἱπποδασμαστῶν τῆς Εὐρώπης ἀναδειχθεὶς πρωτότεπος εἰς τὸ εἶδος, καὶ μόλις δύο